

Táňa Svatošová: Blízký neznámý

Bratislavská rodačka Táňa Svatošová, která prošla školením u Jana Solpery na pražské UMPRUM, žije a pracuje v Praze od roku 1984. Její dílo od počátku prostupuje fascinace písmem a potřeba experimentovat s jeho možnými formami, podobně jako snaha propojovat psané znaky s obrazem či dokonce s pohybem – tai-chi. Zájem o typografii, kterou malířka studovala také u Giovanni Gianniniho v Paříži nebo později o kaligrafii, se stává určitým kontrapunktem téměř abstraktních maleb a kreseb, zosobňujících další polohu autorčiny tvorby. Ty daly název i současné výstavě, na níž jsou zastoupeny dva velkoformátové, výrazně abstrahované a téměř monochromní akryly (Blízký neznámý a Sbližování – pokus o dialog) reflektující obavy a mnohdy iracionální a nadměru emotivní reakce vyvolané vlnou migrace. V obecné rovině otevírají paralelně symbolickou diskuzi nad současnou společenskou atmosférou, životním stylem i zvyky kultur přicházejících vlivem válečných konfliktů s nebývalou migrační vlnou do Evropy.

Rozměrná plátna doplňují navíc i menší formáty, které vznikly jako součást širšího cyklu kaligrafických maleb. Konkrétní tvary v nich autorka transformuje do podoby abstraktních zápisů, jejichž prostřednictvím se zaměřuje na hledání vlastního Já, potažmo na zkoumání hlubší podstaty své osobnosti. Bod, kruh nebo jednoduchá linie se stávají často pomyslným středem subtilních a minimalizovaných kompozic evokujících moment ztišení a pohroužení se do vlastního nitra. Nejnovější tvorba malířky je na výstavě zastoupená plátnem O stromě a stínu znovu odkazujícím na potřebu redukovat viděné do základních geometrizovaných symbolů.

Zcela odlišnou formu uměleckého vyjadřování Táni Svatošové, kterou je nezbytné zmínit, představuje dřívější realizace Hrabalovy zdi v ulici Na Hrázi oceněná Grand Prix Obce architektů. Prostřednictvím schematizovaných maleb, fragmentů textů i dalších atributů na její ploše umělkyně připomněla výraznou osobnost české literární scény. Spisovatelův libeňský dům musel v roce 1988 ustoupit stavbě metra a autobusového nádraží a Hrabalova zeď se tak stala symbolickou vzpomínkou na místo, kde žil a které měl rád. A právě nyní se znovu rozhoduje v souvislosti s novým developerským záměrem o jeho podobě, a tentokrát i o existenci samotné Hrabalovy zdi.

Mgr. Lucie Váchová, Ph.D., kurátorka